

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj

Številka: 326–01/17-16/
Ljubljana, 19. 7. 2017

EPA 2078-VII

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05-uradno prečiščeno besedilo, 95/09 - odl. US in 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejela naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-D) – skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 101. seji 17. julija 2017 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (v nadaljevanju: Predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Zvonkom Lahom.

Komisija **podpira** Predlog zakona.

S predlagano spremembo in dopolnitvijo zakona se določa definicija reševalnega pasu na avtocestah in hitrih cestah ter obveznost voznikov, da ob prometnih nesrečah ali drugih zastojih vzpostavijo dovolj širok reševalni pas, ki bo omogočil neoviran prehod intervencijskih vozil. Medtem ko za vozila, ki vozijo po prehitevalnem pasu, ne bi bilo sprememb in bi se morala tako kot do zdaj razvrstiti na skrajno levo stran, se za vozila, ki vozijo po voznem pasu, predlaga, da bi se v nasprotju z veljavno ureditvijo razvrstila na odstavni pas oz. nišo in ne le do robne črte voznega pasu. To pomeni, da bi se ob prometnih nesrečah oz. zastojih vozniki umaknili intervencijskim vozilom na odstavni pas. S to zakonsko spremembo vozniki ne bi bili več v prekršku oz. tvegali globe 200 evrov. Predstavnik predlagatelja zakona je dodatno opozoril, da je potrebna sistemska ureditev problema razvrščanja vozil ob prometnih nesrečah oz. zastojih, saj ni dovolj le to, da gasilci samoiniciativno izobražujejo udeležence v prometu o načinu razvrščanja vozil ob zastojih. Dejstvo je, da se znotraj voznega in prehitevalnega pasu ne more zagotoviti dovolj širokega reševalnega pasu, ki omogoča nemoten prehod in razvijanje takih hitrosti intervencijskih vozil, da lahko pridejo čim hitreje na kraj nesreče. Dodatno je opozoril, da je v tujini ustaljena praksa, da se vozila ob prometnih nesrečah oz. zastojih umaknejo na odstavni pas in zato se tujci večkrat niti ne zavedajo, da je v Sloveniji to prekršek. V sosednji Avstriji je npr. zagrožena globa v višini 2180 evrov, če voznik ne zagotovi dovolj širokega reševalnega pasu, kar pa je možno le z umikom na odstavni pas.

Ker Vlada do seje komisije ni sprejela mnenja, se je komisija seznanila z ustnim mnenjem Vlade, ki ga je predstavila predstavnica Ministrstva za infrastrukturo (v nadaljevanju: ministrstvo). Kot je bilo pojasnjeno, Vlada oz. ministrstvo ne podpira Predloga zakona, ki sicer deloma zasleduje cilj učinkovitega, hitrega in varnega zagotavljanja reševalnega pasu za intervencijska vozila na avtocestah in hitrih cestah v

primeru zastojev. Predlog zakona ne rešuje vseh situacij pri vzpostavljanju dovolj širokega reševalnega pasu za vožnjo intervencijskih vozil, prav tako ureja le vzpostavitev reševalnega pasu v primeru zastoja prometa, ne pa tudi v primeru ustavljanja prometa. Predlog zakona bi moral zagotoviti vzpostavitev reševalnega pasu tudi za primer, ko se vozila ustavljajo, torej ko vozila prehajajo iz gibanja v mirujoče stanje in ne šele v primeru zastoja prometa. Obenem na ministrstvu ugotavljajo, da Predlog zakona podaja rešitev samo za vzpostavitev reševalnega pasu na avtocestah in hitrih cestah z dvema prometnima pasovoma za vožnjo v eno smer, ne pa tudi na avtocestah in hitrih cestah z več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer. Predlog zakona omogoča le, da se vozila, ki vozijo po levem prometnem pasu, razvrstijo na skrajno levo stran do robne črte, in da se vozila, ki vozijo po desnem voznem pasu, razvrstijo na odstavni pas ali odstavno nišo. Na ministrstvu opozarjajo, da Predlog zakona ne določa, da se vozila, ki se ustavljajo in stojijo na skrajnem levem prometnem pasu, razvrstijo čim bolj levo, če je treba tudi zunaj smernega vozišča, vozila, ki se ustavljajo in stojijo na ostalih prometnih pasovih, pa se morajo zaradi zagotovitve dovolj širokega reševalnega pasu razvrstiti čim bolj desno, če je treba, tudi izven smernega vozišča, pri čemer lahko uporabijo tudi odstavni pas, ne pa tudi odstavne niše, kar se predlaga s tem Predlogom zakona. Predlog mnenja Vlade je usklajeno z DARS in Agencijo za varnost prometa.

Komisija je bila tudi seznanjena, da se Vlada zaveda problematike vožnje intervencijskih vozil na avtocestah in hitrih cestah. Ministrstvo za infrastrukturo je aprila 2017 pristopilo k pripravi sprememb in dopolnitev zakonodaje s področja pravil cestnega prometa. V okviru javnega poziva za posredovanje predlogov in rešitev s ciljem pozitivnega vpliva na prometno varnost je ministrstvo do konca junija prejelo 23 konkretnih predlogov, od tega dva predloga za ureditev navedene problematike. Vsi predlogi so v proučevanju. Ker bo načrtovana novela zakona celovito uredila odprta vprašanja prometne varnosti, tudi problematiko voženj intervencijskih vozil na avtocestah in hitrih cestah, na Ministrstvu za infrastrukturo ocenjujejo, da parcialno reševanje te problematike ni smiselno. K temu je predstavnica ministrstva dodala, da po dostopnih podatkih Policija ne kaznuje voznikov, če ob prometnih nesrečah zapeljejo čez rob odstavnega pasu. Ne glede na to, kaj določa zakonodaja, pa se premiki na področju prometne varnosti ne bodo zgodili brez spremembe kulture voznikov.

Komisija podpira predlagano reševanje problematike voženj intervencijskih vozil na avtocestah in hitrih cestah ob prometnih nesrečah in drugih zastojih ter ocenjuje, da je možno predstavljene pomisleke Vlade oz. Ministrstva za infrastrukturo odpraviti v okviru zakonodajnega postopka z amandmaji.

Z vidika povečanega obsega tranzitnega (tovornega) prometa na slovenskih avtocestah je sicer prav, da se celovito prenovi področje prometne varnosti, vendar načrtovano celovito urejanje tega področja ne more biti argument za nasprotovanje Predlogu zakona. Komisija meni, da je treba problematiko razvrščanja vozil ob prometnih nesrečah oz. vprašanje dovolj širokega reševalnega pasu za intervencijska vozila na avtocestah in hitrih cestah čim prej urediti in ne čakati na napovedano novelo zakona, ki bo celovito uredila področje pravil cestnega prometa. Dosedanja praksa nas sili v to, da čim prej uredimo zakonodajo po zgledu drugih evropskih držav in odpravimo prepoved umika vozil na odstavni pas ob prometnih nesrečah oz. zastojih in s tem gasilskim, policijskim in reševalnim vozilom omogočimo lažji in hitrejši prihod na kraj nesreče, kar je v primeru, ko štejejo sekunde, ključnega pomena.

Ob obravnavi Predloga zakona je komisija opozorila, da bi morali, tudi spričo povečanega obsega tovrnega prometa, na avtocestah povečati nadzor in v tej luči razmišljati o t. i. avtocestni policiji. Obenem komisija daje v proučitev tudi predlog o

prepovedi prehitevanja tovornih vozil na avtocestah in hitrih cestah, saj tovorna vozila s prehitevanjem povzročajo zastoje in ob prometnih nesrečah praktično onemogočijo prehod intervencijskih vozil.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Jernej Verbič.

Sekretarka
Meta Štembal, l.r.

Predsednik
Jernej Verbič, l.r.